

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sairaalatarvikkeiden, tuotteiden ja erilaisten tekstiili- ja suojamateriaalien desinfiointiin ja kierrättämiseen liittyvän osaamisen ja teknologian edistämisestä sekä suomalaisten yritysten toimintamahdollisuuksista huoltovarmuuden kannalta tärkeiden tuotteiden tuottajina ja toimittajina

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Arja Juvosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 300/2020 vp:

Miten hallitus edistää sairaalatarvikkeiden, tuotteiden ja erilaisten tekstiili- ja suojamateriaalien desinfiointiin ja kierrättämiseen liittyvää osaamista ja teknologiaa Suomessa sekä turvaa suomalaisten yritysten toimintamahdollisuuksia huoltovarmuuden kannalta tärkeiden tuotteiden tuottajina ja toimittajina?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Terveysturvallisuuden suojaruusteilla on keskeinen rooli koronaepidemian aikana niin terveydenhuollon hoitohenkilöstön suojaamiseksi kuin potilasturvallisuuden kannalta. Hallitus pitää tärkeänä, että poikkeusolojen kriittisten terveydenhuollon suojaruusteiden saatavuutta varmistetaan tukemalla kotimaista tuotantoa. Kotimaisella tuotannolla on merkitystä myös Suomen materiaallisen huoltovarmuuden näkökulmasta.

Hallitus on käynnistänyt useita toimenpiteitä, joilla se pyrkii varmistamaan suojamateriaalien riittävyyden terveydenhuollon tarpeisiin. Yhtenä saatavuuden turvaamistoimena puolustusvoimat on moniviranomaisyhteistyössä selvittänyt, onko suojaruusteet mahdollista puhdistaa ja puhdistuksen jälkeen ottaa uudelleen käyttöön. Puolustusvoimien tutkimuslaitos on rakentanut puhdistuslinjaston yhdessä muun muassa Teknologian tutkimuskeskus VTT:n, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimean, Terveysturvallisuuden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n sekä Lappeenranta-Lahden teknillisen yliopiston LUT:n kanssa.

Hankkeessa on selvitetty, voidaanko kertakäyttöisiä hengityksensuojaimia puhdistaa vetyperoksidilla siten, että suojaimet voitaisiin ottaa tarvittaessa uudelleen käyttöön. Pilotihankkeessa on saatu tuloksia menetelmän desinfioimiskyvystä sekä vaikutuksista suojaimen suojausominaisuuksiin. Käytetty puhdistusmenetelmä ja toteutus on 4.5.2020 saatujen tulosten mukaan toimiva.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 300/2020 vp

Puhdistuslinja kykenee puhdistamaan noin 35 000 hengityksensuojainta (FFP2/3) tai 1000-2000 suojatakkia päivässä. Pilottivaiheessa haasteena on ollut käytettyjen suojainten saatavuus sairaaloista linjastolle. Tällä hetkellä terveydenhuollossa on pulaa erityisesti suojatakeista, ja näiden puhdistusta ollaan pikaisesti selvittämässä. Puolustusvoimat puhdistaa tällä hetkellä suojaimia vain varastoon, eikä niitä jaeta tässä vaiheessa käyttäjille.

Puhdistuslinjaston toiminta on työvoimavaltaista. Ensi vaiheessa puhdistaminen on tapahtunut puolustusvoimien kaluston huolto- ja kunnossapidosta vastaavan strategisen kumppanin Millog Oy:n henkilöstön voimin. Puhtaiden suodattamien käsittelyyn on osallistunut myös varusmiehiä, mutta jatkossa toiminta siirtyisi mahdollisesti kokonaan Millogin hoidettavaksi. Puhdistuslinjasto on mahdollista myös monistaa, mikäli tarvetta siihen ilmenee. Puolustusvoimat on kuitenkin luopumassa linjaston tuotannon operoinnista 8.5.2020 ja asettamassa sen valmiustilaan. Linjastolla pidetään yllä nopea käyttöönottovalmius.

Suojainten puhdistaminen voisi olla vähintään täydentävä ja viimekätinen keino tilanteessa, jossa suojainten saaminen ehtyy ulkomailta tapahtuvista suojainhankinnoista ja kotimaan valmistuksesta huolimatta. Puhdistettujen suojainten mahdolliseen käyttöönottoon liittyy myös oikeudellisia kysymyksiä, jotka on ratkaistava ennen kuin tuotteita voidaan luovuttaa edelleen.

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyrkinyt edistämään suomalaisten yritysten toimintamahdollisuuksia huoltovarmuuden kannalta tärkeiden tuotteiden valmistajina ja toimittajina. TEM käynnisti maaliskuun lopulla hankkeen, jonka tarkoituksena on edistää terveydenhuollossa tarvittavien suojarusteiden kotimaista valmistusta. TEM:llä ei ole käynnissä toimia, joiden tavoitteena olisi edistää erityisesti sairaalatarvikkeiden, tuotteiden ja erilaisten tekstiili- ja suojamateriaalien desinfiointiin ja kierrättämiseen liittyvää osaamista ja teknologiaa Suomessa.

Ministeriön edellä mainitussa hankkeessa on pyritty tunnistamaan yhteistyössä Elinkeinoelämän keskusliiton, Teknologian tutkimuskeskus VTT:n sekä Business Finlandin kanssa suojarusteiden kotimaiseen valmistukseen nopealla aikataululla parhaat valmiudet omaavat yritykset. Yrityksen ovat käyneet neuvotteluja suojamateriaalien hankintoja suorittavien tahojen eli Huoltovarmuuskeskuksen tai sairaanhoitopiirien kanssa.

Tarvearvion perusteella kiireisimmäksi tehtäväksi tunnistettiin ison mittakaavan tuotantoon tähtäävän hengityssuojainten valmistus (kirurgiset suu-nenäsuojaimet ja hengityksensuojaimet). Tavoitteena on, että lyhyen aikavälin huoltovarmuuden parantamisen

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 300/2020 vp

ohella voitaisiin synnyttää kansainvälisesti kilpailukykyistä tuotantoa, jolla on myös pidemmällä aikavälillä edellytykset menestyä kaupallisesti.

Hengityssuojainten lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö on edistänyt suojavaatteiden ja koronatesteissä käytettävien materiaalien kotimaista tuotantoa.

Helsingissä 11.5.2020

Elinkeinoministeri Mika Lintilä